

Czíslo 1.
7. januara.

Pětnik 22.
1912.

Bo mi haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa żo kózdu żobotu w Ssmolerjez knihiczscheżenii w Budyschinje a je tam sa schtwórléttnu pschedplatu 40 pj. dostacż.

Prěnja njedžela po tsjoch kralach.

1. Mójs. 28, 10—17.

„Bóh daj tebi Abrahamowe pozohnowanje!“ S tymle pszechom Izaak żwojego syna Jakuba, psched bratrowej żurawościu czekazeho, wot żebje puchczi i dalokim pschiwusnym. Käk a pod kotrymi wobstejnoscžemi Bóh Izaakowu próstwu wužlycha, widzimy s dženžniſcheho teksta.

Jakub dyrbi czekacz. Wón dže s Bersaby a czechnie do Harana. Pschewodźmih jeho fruch pucža psches hole pucžin. My pośnawamy, käk wobceżne je sa njeho, kiz bě dróharſtwa nježwědomny, tole pucżowanje psches njeſnate krajiny, hdżež ani pucžnikow njebě; käk połna staroſeże a tychnoſeże je jeho wutroba pschi pohladze do czemueho pschi-hoda, käk s roſkaczom napjelijena pschi spominanju na sündzenoſcz! Myžle na lědma minjene podawisny jeho dusku wobknježa. Hischeče klinči jemu we wuſhomaj maczerrine napominanje i čekanju, nanowe pucžne pozohnowanje, ale tež bratrowe wjeczeńſke hroženie. A psche wſcho to žlyſhi wón khostanski hłoz žwojego žwědomja. Bórsy pak dyrbi pruha Božeje hnady, kotař tajke roſkacze nad hręchom i naschemu sbožu we wutrobach sbudžuje, Jakubowu struchlotu sažo wožiwicž. Ma žwojim pucžu, kotryž jeho najprjedy i polnozy psches Kanaanskí kraj wjedże, chze wón pod hłym njebjom nozowacž, dokelž bě žlönzo hžom sa kħadžalo. Kamjen jemu sa hlowač žluži. Wón wužnje a jemu żo džije: Něbl steji na semi, kotryž se žwojim žonžom hacž do njebjiež dožaha, a Boži jandželjo

po nim horje a dele khodža. Něbl sjednocža wuſhſchu a nižchu měſtnoſcz, tak ſo móžesch wot jeneje i druhzej dónicz. Něbl, kotryž Jakub wo žnje widzi, wježe njebjio ſe ſemju. Sdalene je njebjio wot ſemje; ale tónle žón ſarueža nam, kaž Jakubej, tu wěſtoſcz, ſo njeſtej zyle wot žo dželenej. Duž žo teho troſtujemy, ſo móžemy do njebjia pschińcz. Dale w tym žonje widzimy, ſo Boži jandželjo po rěblu horje a dele khodža. Po Hebr. 1, 14 žu jandželjo žlužobni duchoj, póżlani na žlužbu tych žamnych dla, kiz budža ſbóžnoſcz herbowacž. Jandželjo khodža po rěblu horje a dele. To poſkuje na wobſtajnyh wobkhad, wobſtejazh mjes nami čłowjetkami, kiz budžemy ſbóžnoſcz herbowacž, a mjes Bohom, kotryž chze nam ju dacž. „Ja cze nochzu wopuſhczicž, ani nihdý cze ſkomdžicž“, je Bóh prajil; tole žlowo placzi tež w nastupanju naſcheje ſbóžnoſcze. Nětko pak njeje žane druhe mjeni čłowjetkam date, w kotrymž mohli ſbóžni bycž, hacž mjeni Žesom Chrysta. Duž je tež jeno Žesuž Chrystuž, w kotrymž ma tamne sjednoczenie ſwoj trajazh wobſtatt. To nam wón ſam praji, hdž rjeſnje: „Wot nětk (hdž žym pschiſcho) budžecze widzicž njebjio wotewrjene a Božich jandželow horje a dele pschiſhadžecž na čłowiſkeho syna“ (Jana 1, 51).

Tón ţenjes ſtejſehe horłach na rěblu a džesche: „Ja žym tón ţenjes, Abraham, twojego wótza, Bóh, a Izaaka Bóh.“ Bóh wosjewja žo Jakubej najprjedy jako ţenjes, kotryž je móžny, po tajkim žwoje žluženje dopjelnicž móže; potom jako Bóh, kotryž je miloſežiwy, po tajkim žwoje žluženje dopjelnicž chze; a to jako Bóh

Abrahama a Izaaka, Jakubowemu wózow, kotrymajž bě wón kózdy czaś hwernej Bóh był, a kotrejuž běsche s hnady noscherjow łączjenja czinił. Někto wón noweho noscherja łączjenjow trjeba a postaja k temu Jakuba, hdyz praji: „Kraj, na kotrymž ležis, chzu tebi a twojemu hymienju dacz.” Dale: „Twoje hymjo budże jako proch na semi; a rosschérish so k wjeczoru, k ranu, k polnozy a k połdnju.” Skónczne: „We tebi a w twojim hymienju budża pozohnowane wschitke narody na semi.” Tu mamy sašo tamne z kruchi Abramoweho pozohnowania: kraj łączjenja, lud łączjenja a jako jadro łączjenja: pschichodne swoje Messiaša. — Tebi chzu kraj dacz, twoje hymjo budże jako proch, we twojim hymienju budża pozohnowane wschitke narody na semi — praji tón Knjes. Tak czini wón Jakuba sa noscherja łączjenja. Hdyz pak Boh dawa, dha wón bohacze dawa, haj, wón też pschezo hishcze tak rjez pschidawa. Tehodla wón někto k tak pozohnowanemu Jakubej praji: „A hlej, ja hym s tobą a chzu cze swarnowacz, hdzež poczejniesch; a chzu tebie sašo pschiwiescz do teho kraja. Pschetoz ja tebie nočzu wopuschczic, hacž wschitko hym czinił, schtož hym tebi ręczal.”

Hdyz něk Jakub se swojego spanja wozuezi, džesche wón: „Wopravdże tón Knjes je na tym měscze, a ja njewiedzich.” Derje wjedzische Jakub wo siewjenach Božich w domje swojego nana Izaaka a snajesche te hwjate městna, hdzež so wón modlesche a woprowasche; wón je też wo Božich siewjenach w domje swojego džeda Abrahama a wo siewjenach, prawótzomaj Hadamej a Noachej so dostathch, wjedzil. Duž nastą w nim myſl, so so Boh se swojimi siewjenemi na městnoſez bydlenja a woprowanja swojich wuswolenych wobmiesuje. Někto pak so jemu, runjež daloko wot bydla swojego nana nozowasche, Bože siewjenje dosta, schtož jeho wuczesche, so je Boh wscheinowischudżomny. Przedny wón to njewiedzische. My njebychmy to też wjedzeli, njebudzische nam to Boh we swojim ńlowie siewil (Psalms 139, 7—10).

W 27. schtuczzy 25. stawa so Jakub sprawny muž mjenuje, kotryž w hétach wosta; dale wěny, so bě wón wot swojeje maczerje woſebje lubowaný. Kajka styſknota jeho wjeczor psched bonom jimaſche, jako so ſdalený wot nanowych hétow, ſdalený wot maczernieje luboſcze, wobdaty wot torhazeje swériny k spanju lehny! Kajku radoscž płyſchimy pak někto s jeho ńlowow: „Wopravdże tón Knjes je na tym měscze!” Wěſcze pjelnjachu město bojoſcze tajke myſle jeho wutrobu, kajkež Davit w 4. schtuczzy 23. psalma w提醒uje: „Hacž ja runje khodžu w czémnym dole, njeboju so żaneho njeboža; pschetoz ty by pschi mni, twój prut a twój kij troschtujetaj mje.” Radoscž, njebojaſnoſez a troscht po tajkim nowe pōſnacze wo Bożej wscheinowischudżomnoſezi do Jakubowej wutroby wuliwasche. A tola wo nim rěka: „Wón bojesche so a džesche: Kaf hwjate je to město! Tu nicžo druhe njeje, hacž Boži dom, a tu ſu njeboſke wrota.” Hrēſhni czlowiekojo hymy my wschitz, wulzy hrēſhnizy psched hwjatym Bohom. Ssamo najhrubſich czlowiekow westa hroſa nadpadnie, hdyz do Božeho domu ſastupja. Czim žiwiſcho bliſkoſez hwjateho Boha ſacžuwam, czim bōle tale hroſa do bojoſcze pschekhadža. Jakubej bě so siewjenje dostało wo wscheinowischudżomnoſezi hwjateho Boha, a tole siewjenje dyrbjesche w nim ſacžucze bojoſcze ſbudžic. To pak njeje bojoſcž psched njebožu na pschedſtejazym pucžowanju,

ale je tamne hwjate ſacžucze, kotrež naš, tež hdyz hym ſami a njewobledžbowani, s Josefom wuwołacz wucež: „Kak mož ja tajku wulku ſloſcz cziniež a pschecžiwo Bohu ſhreſhic?” F.

Po nowym lęze.

Něk wutroby k njebjeſam, ružy na pluh, Boh lěto je nowiš, dny hnadowne du; O njeſtyschich ſakſinczecz we duschi ſaſ: Nasch miſchtr je tudy a wola něk naſ? —

My jeho hym hwěſdu jow wohladali, Kij k njemu nam jaſni pucž dróhowaſſi; Duž džimy, hej Sbóžnika na ružy wſacž A ſlotu a wyruch a maru jom’ dacz! —

K. A. Fiedler.

Sachodnosć čaſa.

Kak ſhwataſch, o čaſo, Dom k węznoſezi ty! Nam s Boha bu ſaſo Ty wonowjeny.

Sswět, hory, lud, kraje ſso pominu ſaſ; Wſcho ſacžuwa, ſnaje Nasch sachodny čaſ.

Schtó wuhuda, praji, Schto pschichod nam da? Hacž ſvoža dny taji, Kſchiz, njebožu ma?

Hacž radoscze hraja Nam ſa bližſhi čaſ? Hacž mary nam ſtaja, Row pschitkwa naſ? —

ſſo ſměruj, o duscha! Budž bjes staroscze: Boh wě, ſchto czi ſluſcha A ſpomóžne je!

K. A. Fiedler.

Ia a mój dom chzemý temu Knjeſej ſlužic.

Tak dha je so nowe lěto ſapocžalo a stare k rowu donjeſklo. Hdze dny a hodziny ſaſdženeho lěta wostachu? Hdze ſu naſche ńlowa a ſlutki, hdze wſchě ſſewjenja ſnutſkowneho a ſwonkowneho ſiwiſenja? Hdyz na to ſpominam, dyrbimy wuſnacž: Wſchitko je ſachodne, wſcho jako ſón, wſcho knicžomne. Tola ně, w kóždym naſtupanju tak njeje. Nowoſtne ſczenje (Luk. 2, 21) nam mjeno „Jesuſ” mjenuje, kotrež ſo ženje njeſhabla, ženje njeſańđe, kotrež wostanje, hdyz tež njebož a ſemja ſahinjetaj; pschetoz Jesuſ Chrystuſ wczera a dženža a tónžam do węznoſcze. A ſchtóž je ſebi tole mjeno do wutroby ſapiſał, ſchtóž twierdže do njeho wěri, tón budže žiwý, hacž wón runje wumrje. Duž wobſankimy twierdy ſwjaſt ſ týmle węzny mjenom a czimy to ſ tym ſlubom: „Ia a mój dom chzemý temu Knjeſej ſlužic.”

Pohladajmy w tychle ryngčach najprjedy na teho Knjeſa, kotremuž chzemý ſlužic, a potom na tu ſlužbu, kotrež chzemý jemu wopolasowacž.

Zadyn džen ſhutnym a staroſiwiym duscham tak wjele roſ-

pominacž njeđawa, kaž preni džen nowego lěta. Nam je, jako by wobras zyłego lěta se swojim żywotom a szczenom do schpihela tuteho přenjeho dnja sastupował. Psches wolhad stareho lěta na njewobstajnosz wschego czasnego żywje dopomnjeni, żebi praschenja stajam: Kaf pónđe żo mi w kónz tuteho lěta? Budu hiszczę pschi żywienju, smęju hiszczę swojich lubych, kotsiz żu w tu khwili mojemu żywienju radość? Wschudżu abo wobohaczu żo, niz jeno na pjeniesach, ale też na kuble luboscze a mera? Wostanu strowy, abo skorju na czelę abo po duschi? Smęju żo se staroscem bědzież abo pscheniu bjes nich do pschichodneho nowego lěta? Tak a hinač żo wutroba prascha na nowoletnym ranju. A runje sa tole khutne ranje żo nam najkrótsche sczenje podawa. Tola pschi wschej swojej krótkosci wopschija wono żro a jadro zyłego ewangelija: to mieno, kotreż je wschem hréchnikam sbózna a wjedzał powjescz; to drohe Jesużowe mieno, na kotreż wózgojo czakachu, kotreż Boži jandžel jako wulke wjeżele hréchnemu kwestie pschi-powjedasche. Krótkie je sczenje, ale wulke je Jesużowe mieno w nim. W tym mienje bydli džé wschitka połność býstwa czelne, kraźnosz jenickeho narodzeneho wot Wózta; w tymle mienje wotpoczuje zyłek czlowiestwo, k podobnosci na Boha s nowonarodzene; w tymle mienje żu wopschijate kralowske sastojástwa, do kotrejchž Wózta kmilna luboscž Ssyna kraźnosz saddrasczi, psches kotreż Ssyn w swojej krwi węczne wujednanje saloži a potom jako średnik a śudnik wschitku móz w njebježach a na semi do swojeju rukow wsa. Kózda bójka dokonjaność a kózda czlowiska czistoscž żo nam s tuteho mienia napşheczivo blyszczci. Teho dla dyrbja żo też wschitke kolena w njebježach a na semi w tuthm mienje połłakowacž a wschitke jashki pósnačz, so Jesuż Chrystus tón Knjes je k czesci Boha teho Wózta. S nowoletnym postrowienjom tuteho mienia chze nam po tajkim Bóh prajicž: Tehole Knjesa żebi wswołcze, jemu w nowym lęcze klužce, sa nim jako jeho prawi wuczobnizh kholdečze! A kajki troškt possicza tole postrowenie Bože naszej njemérnej a se staroscem wobczeženej wutrobje! Bóh je nam drohe Jesużowe mieno jako postrow swojeje luboscze dał, czeho dyrbjeli dha žo bojecž? Wuswolimy żebi Jesuż we wérje sa swojego Knjesa a Sbóžnika, dha żmémh też starosczi wutrobów s brónju żłowa napşheczivo stupicž: „kotreż je nam swojego Ssyna dał, kaha by wón tež njehał s nim wschitko nam hnadije dacž!“ Pschetož jeho sa Knjesa wswołicž, to rěka, jemu bliško pschińcž, wot jeho možu njeben, wot jeho luboscze schkitowanu bycž. A tónle Jesuž, twój Knjes, je kral wschitkich kralow, knjes wschitkich knjesow. Njebjio je jeho trón a semia jeho nohow podnož. Do jeho rukow je wscha móz w njebježach a na semi data. A pschi wschem tym wón njeje wot tebie dželenh; ně, wón je czi se średnikom, bratrom a pscheczelom. Mjeno „Jesuž“ rěka: Bóh pomha; pschetož w Chrystusu je žo hréchnemu czlowiestwu pomož Boža dostała. Teho dla nowoletne postrowenie Bože psches Jesużowe mieno takle k nam rěči: Njestrachuj žo, Bóh pomha; tón, kiz je twój hréch, twoju khudobu, hubienoscž a skudobu nježl, je nětko k prawicy Bożej powyszcheny a je tam twój średnik, kotrež cze pola Boha sastupuje. Duž precž se staroscitwymi myžlemi; wswoł żebi Jesuž sa swojego Knjesa a Sbóžnika, so by žo prawa Boža pomož w tymle nowym lęcze nad tobu żiva wopokaſowała.

Pohladajmy nětko hiszczę na tu klužbu, w kotrejž mamu temu Knjesej klužicž.

Kaf dyrbimy tule klužbu wsnamjenicž a se żłowami wuprajicž? Duscha, kiz ty wérish, ty wesch, so twoja klužba, Sbóžnikiej wopokaſana, jeno w żłowach njewobsteji. Schtóż mje lubuje, praji nasch Knjes, tón budże moje żłowo dżeržecž. To pak je luboscze polna woszbitoscž, so je wona żłowo a skut a so podacze zyłego żywienja, pożwyczenie zyłego bycza psches

sazkoluboscž żamu jało prawy wopor, Knjesej pschinježen, pósniawa. Duž je to woszbitoscž twojeje klužazeje sažkoluboscze, so żo wona do schule wérh staja a w tej wschednje horje pohladuje k temu, kotrež naš prjedy je lubował, a kózdy czah a kózde snamjo jeho klužateje luboscze, k naszemu wumozjenju sjewjeneje, pschipodobnicž žo prózuje. To je to wysoko njeđozpijomne bycze Chrystusoweje luboscze bylo, a tam wiedże se żlabej krocželu nasche széhwarztwo w lubosczi, jeli je to żamo prawje do schule wérh sastupilo a tamne kružne kluženie doſtało: Wér do Knjesa Jesom Chrysta, dha budžesž ty a twój dom sbóžny.

Hlej, ja a mój dom chzemh czi,
O Knježe, wschón czaž żywieniſti
Tu s czełom, s duschu klužicž.
Ty dyrbiszh w domje s Knjesom bycž;
Daj, so ma to wschem k sbožu thęz,
Kiz mér twój chzedža wužicž.

To budż nascha wotmołwa na nowoletny postrow naszeho Boha, kotrež je nam drohe Jesużowe mieno pschinježl. Josua, wjednik Israela do Kanaana, żloži swoje wjednistwo s tym kluženjom: Ja a mój dom chzemh temu Knjesej klužicž. Tón Knjes żam dyrbjesche potom s wjednikom swojego luda bycž. A my, kotsiz mamu w Chrystusu praweho wjednika do węcznego Kanaana, sastupmy na spoczątku nowego lěta do klužby tuteho Knjesa s tym klužatocznym kluženjom: Ja a mój dom chzemh temu Knjesej klužicž! Dom je żwójbę, kotaž ma, psches wér wužwyczena, héta Boža na semi bycž. Wón je wužschi żywieniſki swiaſt, kotrehož stawu maju w jenej wérje a luboszki k węcznemu domej położnje puczowacž. Kscheszijanski dom dyrbji na tón róžknym kamień natwarjeny bycž, kotrež żu częſzlojo sačizli, kotrež pak bu wot Boha sa róžknym kamień wswołeny. Wón dyrbji wér do Chrystusa sa żwój skalny saſkład mécž a wobarnowacž. Ja a mój dom, — o stejmyh sa tym, so bychmy temu jenemu Knjesej klužili! Ja a mój dom, — nan a macž, żyn a dżowka, knjes a wotrocž, o żwyczcež ſo k shromadnej Knjesowej klužbje w tymle lęcze! Hlejče, tón sa nowoletny postrow nam wot Boha daty je nasch wulki pomožnik a chze mjes nami s domom bycž. Duž dyrbji dom, nan a macž, džecžo a wotrocž jeho we wérje żwójego Knjesa mienowacž. Kiz žy ty żwoje żywienje sa mnje woprował — tak njeh žo wera modli — żwoje żywienje czi sažo dam, tebje do żwojeje wutrobų pschijimam, tak so moja dowéra a nadžija jeno na tebi jako na saſkładze wérh a żywienja wotpoczuje. Ja chzu czi żwojego żywienja móz k woporej pschinjež, tak so pschetož jeno sa tym honju, twój prawy wuczobnik bycž. W sbožu a radośći budž to jeno moje sbožo, so žy mi ty Božu pomož pschivobrczil; w horju a srudobje chzu na tule ſkaſtu Božej pomož poſtupicž a njeham tchepjetacž a žo strachowacž; w džele a prózy ſponmu na twoje kruawne běženje a njeſabudu, kaf droho žy mje wukupil.

Ja a mój dom chzemh temu Knjesej klužicž — pójze žem, sastupcze do sbratrowania sa tónle nowoletny kluž. O so bych u wsche wutrobų dženža tuto kluženie sczinile a wsche domy wobsankle, żebi tele lętne napižmo dacž! Pschistupcze wschitzu žem; my chzemh klužicž: shromadnje wericž, shromadnje žo modlicž a lubowacž, shromadnje kħwalicž teho miloſziveho Knjesa, kotrež je nam se żwojey bójskiej pomožu bliško w kózdy czah. Potom móžemh teho wesciž bycž, so budža mróczele jeho hnady tež w tuthm lęcze żwoje żohnowanje na hona naszeho żywienja wuliwacž!

Bjeć wſcho ſ Božeje ruki!

Węſch lōb, kiž czi ſ tym lětom panje? —
Kſchij? ſbože? ſchtraſa? ſohnowanje?
Mér? wójna? thče? njeplodnoſć? —
Schto loſczi ſchlewjeř, hufcze tkaný?
Hdże liwa ſlukam wuspěch rjany,
Kcze ſ dobyczom mér, wjeſelioſć? —

Boh w nowym lēcze ſwēta twary
Tež dale ſdžerži kaž w čaſ ſtary,
Nam wſcho da, tež najmjeñſhi dar.

Duž pój a bjeć tych darow wjele,
Tež njeſachodne, kiž czi ſczele
Twój lekar, paſthř, ſastarař!

K. A. Fiedler.

Miſionar a maczerna rěč.

Przedny hacž ſebi miſionar ſwéri, evangeliſ pohanam předowacž, wón jich rěč naſuſnje. Te čaſy ſu, džak budž Bohu, na węczne nimo, hdžej ſebi miſionarovo myſlachu, ſo móža Bože ſłowo pohanam psches tołmaczera pschipowjedacž. Bojeſzy wjſchi, pscheſupzy, puczowarjo, ſastojnizy a podobni ludžo drje mjes pohaniſ bhdla, jich rěč njenawuſku a ſ nimi pschezo psches tołmaczera rěča. Ale miſionar džebi ludowu rěč poſnje woſknieſicž; hewaſk wón ani mjenia „miſionar” njeſaſluži. Czeſko wſchaf je, zuſu rěč naſuſnje, woſebje tajku, do kotrejež hiſchcze biblija pscheložena njeje a kotaž je Europiſkim hiſchcze zyle njeſnata. To dyrbis̄h potom poſluchacž, kaſ ludžo rěča, potom maſch ſpystacž, po nimi rěčecž, a nětko ſhonisch, ſo maja woni wſchelake ſynki, kiž ty ani wurjez njemóžes̄h. Spystacž je wurjez, dha je czi, kaž by ſebi dyrbjal najprjódzy jaſyk ſlamacž. A ſy ſkonečnje taſ daloko, ſo je ſo czi poradžlo, potom czi wſchelake ſłowa pobrachuja. Husto maſch doļho phtacž, předy hacž to prawe namakac̄h.

Miſionar Hotkiš jako přeni ſ Wakamba-negorjam pschiūdže. Wón bě ſebi bōrſy tōjschto ſłowow wotpoſluchaſ a bě jara ſbožowny, hdž by ſaſo jene jich ſłowow ſnal. Žene ſłowo namakacž, ſo jemu paſ nihdy poradžicž njeſaſche. To bě ſłowo ſa „Sbóžnik” abo „Wumóžnik”. Hjžom dwě lēcze běſche ſa tutym ſłowom ſlēdžil, ale podarmo. Duž ras wjeczor pschi wohnju wonkach ſedžesche a tam ſkyschesche, kaſ mlođy pohan powjedasche, ſo bu jeho knies psched krótſim wot ſkylneho lawa nadpadnjeny a ſo je wón jeho ſ lawoweje klam̄y wumoh̄. Miſionar ſ napjathmaj wuſhomaj ſedžbowasche, hacž tutón pohan nětko to prawe ſłowo ſa „Wumóžnik” pschinjeſe; doļho podarmo ſedžbowasche. Škonečnje paſ tutón pohan, hdž bě podawł wupowjedał, po ſwojej rěči rjekný: „A taſ buſh ja wumóžnik ſwojeho knjesa.” Nětko bě prawe ſłowo won, nětko miſionar prawe ſłowo ſa „Sbóžnika”, ſa kotrýmž běſche taſ doļho phtal, ſnajesche. Na měſcze wón woſolo ſebje ſedžazym pohanam roſtajesche, kaſ je Khrystuſ ſa naſ do ſmjerze ſchol a naſ wot najhórscheho lawa, wot čerta a hele, wumoh̄. A hdž wón to powjedasche, dha ſo we wočomaj pschipoſluchajzych pohanow ſabłyſtota. „Haj”, woni wýſtachu, „nětko roſymimy, ſchto chzesch nam prajicž. Jeſuſ je wumrjeſ, ſo by naſ wot ſmjerze a čerta wumoh̄.” Budžiſche miſionar tuto ſłowo předy wjedžał, dha budžiſu tamni pohanjo tež hjžom předy do Khrystuſa wěrili. „Sa ſym”, taſ wón wo tym piſa, „wjazy lět w Afrizy býl. Psches jene zyle dolhe lěto tam ani ſkorejicžki ſhleba woptaſ njeſkym, měſozh doļho ſym ſo wot ſameho ſydku a afrikanskich bunow (fasolow) žiwil. Husto njeméjach nicžo ſ jedži, hacž mrowie žaby, ſkopežki a podobne wězby. Na ſymizu ſym 30 króz thory

ležał; poſanszy rubježnizy ſu mje husto nadpadowali; trójzy je mje law nadpadnył a ſchýri króz ſtraſhny rhinozeroſ; tola to wſcho chýr hiſchcze rad junu pschecžerpicž, hdž bych ſa to hiſchcze junu to psches měru wulke wjeſele docžala, ſo moħł hiſchcze jedyn afrikanskii lud w jeho rěči teho dowjeſez moħł, ſo je Jeſuſ naſ w um o h̄l.”

Maczerna rěč wſchaf ſu a wostanu ſa Bože ſłowo jeniceke durje do člowiskeje wutroby. Teho dla najwjetſchi džel miſioniskeho džela w tym wobsteji, ludowu rěč naſuſnje a potom poſansky džeczi wuežicž, ſo bych ſame ſwoju maczernu rěč prawje naſule. Potom ſu ſa Bože ſłowo durje do wutroby wotewrjene.

Podobne ſhoniſe cžinja ſerbzy duchowni w Sſerbach. Tak doļho hacž ſo džeczi w ſerbſkej rěči roſwuczuja, ju ſeſnawaju a ſo jim Bože ſłowo ſerbſki předuje, ſu zyrkwe poſne a po Božim woſkaſanju je wulki h̄lod. Hdž paſ woſada bóle a bóle maczernu rěč wotpoſložuje, dha je zyrkej lěto wot lěta proſdniſcha. Š maczernej rěču tež luboſez ſ zyrkwi haſcha. To ſo nam džinno ſda, přeč paſ ſo to njeſodži. Miſionarojo to derje wjedža; teho dla waža ſebi woni taſ jara maczernu rěč pohanow, ſo bych ſim podarmo njeprédowali.

Pohanjo budža w twojim ſwětle khodžicž.

Jeſ. 60, 3.

Profeta Jeſaias̄ widži wulke ſwětlo, kiž ſo ſ njebjeſ deſe na Židowski kraj a wot tam deſe na zylu ſemju lěha. Schtož je ſo w Božej nozy nad Bethlehemom ſtaſo, to widži wón psches Božu hnadi 8 lětſtokow do předka. Kraſne ſwětlo to je, kiž je nam w naſchim Sbóžniku pschijchlo. Advenſki čaſ ſam wono kózde lěto ſ nowa ſchadža. A hdž ſo na naſ ſ poſnými ſlohy mi pruhami wuliwa. Džeczi wýſkaju a wone ſacžuwaju, ſo maju tu wjazy hacž ſeňſke dary. A doroſčenym je hoſtne ſbože ſawdawł na to ſbože, kotrež moju we ſwojim zylym ſiwiſenju w Khrystuſu. Hdž ſo ſhudy poſnje ſwojemu Bohu domeri, ſo tón jeho a jeho dom ſastara; hdž ſhory bjes bojoſeſe ſhoroſeſe roſeſ a ſo roſkylnicž widži a je ſebi teho wěſty, ſo Boh niežo ſchłodne na njeſo njeđopuſcheſi; hdž mrějazy ſwoju hlowu ſ měrom ſ poſlednjemu ſpanju poſoži, jako by to niežo druhe njebylo, hacž hdž je hewaſk wjeczor lehnyč ſchol — a hdž pola tych wſchech žaneho ſtyska a žaneje bojoſeſe njeje: hlaſ, dha je to tola wobſvožaze ſwětlo, kiž takle hrěje a woſchewja. „A tuto ſwětlo je nam w Božej nozy ſeſkhaſzalo.

My ſhodžimy w tutym ſwětle. Njech tež wótre wětrý czežkicž czaſow do naſ ſtorkaju; njech tež ſwětlo ſeňſkeho ſboža woſolo naſ ſchadža; njech nam tež jědojeſi njeſchecželjo do puczow ſtupaju: woſolo ſchecžijana Sbóžnikowe ſwětlo njehaſnje. ſchecžijan wě, ſo jeho tón ſnies wodži, a ſ wocžomaj nadžije hlaſa wón pschezo nuts do ſbóžnje wobſwětlených rumow njeſjeſle domiſny.

Ale pohanjo ſu hiſchcze wuſamknjeni wot tuteho ſwětla. Tola miſionarojo, kóždy ſ nich ſam na ſebi noscheř Khrystuſweho ſwětla, ſu ſ nim na puczu. A kaž ſo ludžo do czaſa ſeſtupaju a kóždy woſmje ſmólnizu abo druhi ſwězu do ruki a nětko czažnu woni won do czažmoweje nozy a ſ nimi dž ſwětlo ſobu a nad zylym czažom a nad zylej woſolinu ſběha ſo rjana ſwětlinu kaž raniſche ſera: taſ noscheř miſionarojo ſe ſwiatym evangeliſom Khrystuſweho ſwětlo won mjes pohanow. Tich dželo je czežke a pschecžitnych možow ſo jim wſchudžom wjele do pucza lěha; my paſ njeſhamy pscheſtacž, wo to ſo pržowacž a ſo modlicž, ſo bych ſoro wſchitzu pohanjo w Khrystuſowym ſwětlu khodžili.